

[Morten Lange.]

bage til den menneskelige indikation som den, der er sikrest og rigtigst og rimeligst.

Det, som så er vor opgave, er at sørge for, at denne indikation finder anvendelse så sjældent som muligt. En afbrydelse af et svangerskab er under alle omstændigheder en besværlig og uheldig sag; der er langt, langt bedre metoder, som vi håber vil vinde stadig større udbredelse. Vi har det håb, at en rationel og fornuftig lovgivning på området både vil bevirke en sådan bedre oplysning, at præventionen skrider passende frem og abortproblemet bliver et mindre problem, og føre til, at vi igennem en effektiv samfundsmæssig indsats kan gøre langt flere børn til ønskede børn — det er også en af målsætningerne for lovgivningen.

Men dér, hvor der af menneskelige årsager ikke kan skabes basis for et ønsket barn, forekommer det os stadig væk, at den eneste virkelig holdbare indikation er kvindens egen. Det er muligt, at hun er under pres af mand og omgivelser; man er altid under pres af sine omgivelser, det kan være så mange forskellige slags pres, og ingen kan lave en pressionsfri situation. En af de andre hensigter med vort lovforslag — og det vil jeg gerne afslutte mine bemærkninger her med — er netop at sørge for en instans, som kan være med til at imødegå et sådant pres. Vort lovforslag bygger netop på den tanke, at man skal have noget at sætte i ryggen på en kvinde, der ønsker at føde. Der skal være samfundsmæssige instanser, der kan hjælpe hende, i stedet for at hun som i dag håbløst kan være undergivet en pression, blot manden har en adresse. Jeg tror også, det er et perspektiv, som skal tages med i overvejelserne.

Jeg nærer stor fortrøstning til udvalgsarbejdet. Med den måde, hvorpå vi har gennemført debatten i dag, er jeg helt sikker på, at vi kan komme til en konstruktiv diskussion af, hvorledes vi kan komme frem. Jeg tror, vi kan fyre ekstra op under den udmærkede kommission, som justitsministeren har nedsat, barbere dens kommissorium en smule hvad angår alt det, den skal finde ud af — kort sagt sørge for, at dens resultater virkelig når frem i form af lovgivning inden for en tid, som måske strækker sig ud over sankt Hans, men forhåbentlig ikke alt for langt.

Else-Merete Ross: Jeg vil gerne spørge hr. Niels Westerby, hvad det er for lande, hvor man er svunget tilbage til at straffe både lægen og kvinden? Jeg synes altid, det er ubehageligt at komme med en oplysning uden at fortælle, hvilke lande det drejer sig om.

Hr. Niels Westerby sagde også, at der var sket en forræelse i de lande. Jeg så forleden dag en udsendelse fra Japan, som vel er det land i verden, der har organiseret de legale aborter bedst, og der var efter min mening afgjort ikke tale om nogen form for forræelse. Fuldstændig fri abort kan man vel ikke tale om i Rusland, idet man skal anmelde det hos sin arbejdsgiver; det gør, at der stadig sker mange ulovlige aborter i Rusland, fordi kvinderne nødig vil melde sig hos arbejdsgiveren.

Fru Viola Nørlov omtalte overlæge Vanggaards artikel. Det må forbavse én, at han ikke mener, de illegale aborter skulle være så farlige. Jeg håber ærlig talt ikke, at han bliver medlem af det udvalg, som ministeren vil nedsætte. Han har jo en konklusion, efter hvilken man på en meget nem og nærliggende måde kan løse hospitalsspørgsmålet. Jeg mener nemlig, at hans konklusion må være den, at hvis vi fortsat lukker øjnene for de alvorlige aborter — som efter lægeskøn altså ikke er særlig farlige eller farligere end de legale — kan vi nemt klaré problemet med hospitalernes kapacitet. Det minder mig om det, man gør i USA, hvor det jo er fuldt ulovligt at få en abort. Alligevel er der årligt ca. en million abortsøgende patienter, og dem henviser alle de pæne læger til mindre pæne læger, som udfører indgrebet. Man ser ned på disse læger, men erkender deres nødvendighed, selv om abort som sagt er forbudt. Hvis disse mennesker faktisk udfører et nødvendigt arbejde, skulle man næsten tro, at hr. Vanggaard kunne tænke sig at foreslå, at så skulle de heller ikke strafforfølges; men det kan vel alligevel ikke have været hans mening. Jeg synes, det er en temmelig nem måde at løse problemet om hospitalsskapaciteten på.

Ministerens foreslår, at det skal undersøges, hvad man kan nå gennem oplysning.

Jeg ville ønske, at ministeren ville stå op og sige, at han — og forhåbentlig alle de, der har talt her — virkelig vil støtte det arbejde, som gøres i seksualoplysnings-